

דין „מגלה“ ורוזן מגיב:

„שמויות!“

איש לא שם לב לתאריך ההיסטורי: השבוע מלאה מחצית השנה לפרוץ פרשת לבון. תוצאות הפרשה מילאו את העתונים. אחרי כישלון הקנוניות האחרונות, נאלצה מפא"י להחליט על עריכת בחירות חדשות. כל דרכי הניסיון נסתמו כימעט סופית. תוך חצי שנה נפל בן גוריון מפיסגת תפארתו לבור העמוק ביותר של חייו. מפא"י ציפתה בחדרה לבאות. השאלה הגדולה היתה: כיצד תופיע הפרשה בלחמת־ההבחירות? רבים רצו להימנע מטיפול בפרשה. בן גוריון עצמו הבטיח למרכז מפא"י כי לא יפרסם עוד שום הודעה, ימנע מכל ויכוח על נושא כאוב זה. פנחס לבון שתק ולא גילה לאיש את קלפיו. בכל שאר חוגי המפלגה שררה המבוכה בנושא זה. הכל פחדו לגנוע בפרשת עסקה־ביש — אם מתוך אידיעות העובדות, ואם מתוך סוד מפני מנגנון־החושך והצנזורה.

הקצין הכביר שכח

במצב זה נשארה היוזמה בידי נערי־החצר. השבוע גילו ברבים כי הם מתכוננים להשתמש ביוזמה זו.

בעמוד מרכזי של ביטאון אנשי כיג"י, הארץ, הופיע מאמר תחת הכותרת „הדרכים המסורנות של ועדת־השבעה“. הוא היה תמוה מכמה בחינות. ראשית כל, מפני שבניגוד למקובל בעתון זה הובלט בו קטעים שלמים באותיות שחורות שמנות (הקרויות בשפת־המקצוע „מרגלית־שחורה“). שנית, מפני שהמערכת מצאה לנכון להקדים למאמר את ההערה כי „כותבת המאמר היא הסופרת הפרלמנטאית של דבר“.

מאו ראשית הפרשה החלו סופרי עתונים מסויימים לפרסם את דעותיהם בעתונים מתחרים ויריבים, מתוך שהתנגדו לקו המערכת בה עבדו. בדרך זו הלך הסופר הפרלמנטארי של הארץ עצמו, הד"ר יעקב (גיימס) רוזנטל, כאשר פירסם במגזין מאמר חריף ביותר בזכות לבון. הארץ רמו כי כתבת־דבר נאלצה לנקוט באותה שיטה.

הכתבת עצמה, ורה אלישיב, נאלצה ל"הכחיש את הדברים עוד למחרת היום, כי „הודעה אישית“ בדבר. סענה העתונאית ה"צעירה, בתו של עסקן מפא"י ושגריר ישר" אל במוסקבה לשעבר: „הצטרפתי אתמול לקרוא בהארץ את מאמרי. מאמר זה פורסם שם לא משום שננסל לפירסום בדבר, אלא עקב אי־הבנה ובניגוד לבקשתי... הודעתי להארץ שלא לפרסם את המאמר“.

כי עורך דבר לא פסל אותו, רק השהה את פירסומו לצורך בירור ואימות. אולם צורת־הפירסום לא היתה תמוהה יותר מאשר התוכן. היה זה כתב־פלסטרי, שהאשים את שר־הממשלה בפחדנות, בעיי חת־הדין ובטיימטום.

הסענה העיקרית של המאמר: הקצין הבי כיר, — — —, אומנם שיקר, זיף מיסמ' כי, הדיח לעדות־שקר ובנה מסכת עלילות וכזיבים, כדי להטיל על לבון את האחריות לעסקה־ביש. אולם הוא עשה זאת רק כדי להוכיח את האמת — שלבון אומנם נתן את ההוראה.

אם כן, מדוע טען הקצין הכביר כי לבון נתן את ההוראה בתאריך מאוחר יותר מן היום בו החל ביצוע עסקה־ביש עצמו? השיבה ורה אלישיב, בכל הרצינות: „ועדת־השרים התעלמה מן האפשרות שהקצין הכביר אומ' גם קיבל את ההוראה מלבון, אך לא זכר מתי... קיימת אפשרות כי הקצין שכח את היום המדוייק וזכר רק שבמהלך השיחות הרבות וההכנות לעסק הביש קיבל הוראה בעל־פה. אולם כדי לבנות לעצמו הגנה משכנעת הצביע על תאריך מסויים, ובצורה כזאת הוא הקל על לבון את מלאכת ההגנה.“

לפי טענה מסמרת־שיער זו מסתבר, כי הקצין שכח מתי קיבל (על פה!) את ההוראה לפעולה המחרידה ביותר של מדינת־ישראל בתריסר שנות קיומה — וזה כבר שבועות מעטים בלבד אחרי המאורע, בהכינו את עדות־השקר בשביל ועדת אולשן־דורי. כמו כן: יש להאמין לקצין הכביר, שנתפס בשרשרת ארוכה של זיופים ושקרים, אך אסור להאמין ללבון, שלא נתפס אף בשקר אחד.

יש להאמין לקצין, אף שהקצין עצמו ויתר על כל חקירה נוספת שתטהר אותו — וזה מייד אחרי שהתייעץ עם עורך־דין טוב. יש להאמין לקצין, למרות שנסתבר כי ההוראה לעסקה־ביש ניתנה חודשים רבים, ולמעשה למעלה מחצי שנה, לפני המועד בו קיבל, לפי טענות הכותבת, את ההוראה מלבון.

„זה, כמובן, שמויות!“

גיב שר־המשפטים פנחס רוזן, מיד אחרי הפירסום: „זה, כמובן, שמויות מה שהיא כותבת... אינני מוכן להתחכך עם הגברת הזו, אשר כנראה קיבלה איוה אינפורמציה מאיזה מקורות.“

הוסיף כתב למרחב: „נירסה זו מבוססת על צירוף שרירותי של גנריר־דברים, שהוצאו מהקשרם, על התעלמות מהוכחות חותכות הסותרות מגמות אלה.“

מניין באו „גנריר־דברים“? לשום בר־דעת לא היה ספק: המאמר הוכתב כולו, מאל"ף ועד ת"ו, על־ידי שר־התקלאות משה דיין, שהוא גם ירד אישי של הסופרת הפרלמנטאית. כמו העסקה־ביש עצמו, קרה גם עסק־ביש קטן זה דחקא כאשר שהה דיין באמריקה.

לא היה זה הדבר היחיד המעיד על שיטה. לא פחות חשוב הוא שהצנזורה הבטחונית, הכפופה לשמיעון פרס, העבירה במאמר זה, בפעם הראשונה, פרטים שנפסלו עד כה בכל העתונים האחרים. בין השאר: העובדה שהמיסמך המפורסם, אשר העתקתו זוייפה על־ידי הקצין הכביר ומזיכותו, היה מכתב שנשלח למשה דיין באמריקה (בו הודיע הקצין הכביר, כביכול, כי קיבל הוראה מלבון. דיין הממולח טען ליתר זהירות שאינו זוכר מאומה).

ורח אלישיב הסתמכה במאמרה על קטעים של מיסמכים שאסור היה לה לראותם או לדעת את תוכנם. בין השאר: דו"ח אולשן־דורי ודו"ח ועדת־השבעה, שלא הוגש עד היום לממשלה מטעמי בטחון (לשרים נמסרו רק המסקנות). נערי־החצר היו מוכנים לפרסם קטעים מסורסים אך סודיים אלה, מתוך מגמה לבלבל את הקהל וליצור אחירה של אנדרלמוסיה. לפי כל הסימנים, היתה זאת רק התחלה.

הגיב שר־המשפטים

פנחס רוזן, מיד אחרי הפירסום: „זה, כמובן, שמויות מה שהיא כותבת... אינני מוכן להתחכך עם הגברת הזו, אשר כנראה קיבלה איוה אינפורמציה מאיזה מקורות.“

הוסיף כתב למרחב: „נירסה זו מבוססת על צירוף שרירותי של גנריר־דברים, שהוצאו מהקשרם, על התעלמות מהוכחות חותכות הסותרות מגמות אלה.“

מניין באו „גנריר־דברים“? לשום בר־דעת לא היה ספק: המאמר הוכתב כולו, מאל"ף ועד ת"ו, על־ידי שר־התקלאות משה דיין, שהוא גם ירד אישי של הסופרת הפרלמנטאית. כמו העסקה־ביש עצמו, קרה גם עסק־ביש קטן זה דחקא כאשר שהה דיין באמריקה.

לא היה זה הדבר היחיד המעיד על שיטה. לא פחות חשוב הוא שהצנזורה הבטחונית, הכפופה לשמיעון פרס, העבירה במאמר זה, בפעם הראשונה, פרטים שנפסלו עד כה בכל העתונים האחרים. בין השאר: העובדה שהמיסמך המפורסם, אשר העתקתו זוייפה על־ידי הקצין הכביר ומזיכותו, היה מכתב שנשלח למשה דיין באמריקה (בו הודיע הקצין הכביר, כביכול, כי קיבל הוראה מלבון. דיין הממולח טען ליתר זהירות שאינו זוכר מאומה).

ורח אלישיב הסתמכה במאמרה על קטעים של מיסמכים שאסור היה לה לראותם או לדעת את תוכנם. בין השאר: דו"ח אולשן־דורי ודו"ח ועדת־השבעה, שלא הוגש עד היום לממשלה מטעמי בטחון (לשרים נמסרו רק המסקנות). נערי־החצר היו מוכנים לפרסם קטעים מסורסים אך סודיים אלה, מתוך מגמה לבלבל את הקהל וליצור אחירה של אנדרלמוסיה. לפי כל הסימנים, היתה זאת רק התחלה.

במדינה

(המשך מעמוד 4)

לסמינאר אייכמן, הכולל: נסיעה לישראל (הלך וחזור) הוצאת המחיה שם, כניסה חפזית למשפט אייכמן. שר המשפטים ה"ישראלי נתן את הסכמתו להרצות אישית מפני משתפי הסמינר על כל בעיות ה"משפט“

„כל זה במחיר: 1975 דולאר. “החלטנו לאפשר את ניצולה של הודמנות היסטורית זוה גם למשפחותיהם ויודיהם של עורכי־הדין האמריקאיים. סידור זה בא כדי לאפשר לעורכי־הדין את ניכוי הוצאות הסמינאר ממש ההכנסה.“

שתיקה כהודאה. עורך־דין אחד, ל"פחות, לא התלהב מרוח החומר, שיגר את המיסמך בצירוף מחאה חריפה, לניספח ה"עתונות בשגרירות ישראל בניו־יורק. תשוב"תו של הניספח: „איננו רואים עצמנו חופ"שים לעשות דבר בגוון.“

הלוחם גאמין על כבודה של ממשלת ישראל לא נואש. הוא שלח את טופס החזור לידיו בחיפה, ביקש ממנו להפנות את תשומת לב הגורמים האחראים בישראל ל"צורת הטיפול המבישה, הניתנת בארצות הברית למשפט. האיש ביקש במיוחד ל"הפנות את תשומת־ליבו של פנחס רוזן, שר המשפטים, לעובדה המביכה ששמו ה"תרב בעיסקה המסחרית.

„שלחתי מיד את החומר, בצירוף מכתב אישי, למשרד המשפטים, בבקשה שיעבירו אותו לידעתו של מר רוזן.“ סיפר השבוע הירד החיפאי. „מאו עברו יותר משבועיים, אך לא קיבלתי עדיין כל תשובה. לא משר המשפטים ולא משרד המשפטים.“

ש. ב. של מי?

טענתו של המהנדס ליד־פולין ותושב"אוסטריה, שמעון ויונטל, כי הוא גילה לרא"שונה את עיקבות אדולף אייכמן (הטולט הזה 1222, 1225), לא עוררה במדינה אימון רב. כי לאחרונה רב מספר המעלים טענה דומה.

אך השבוע קיבלה טענת ויונטל חיזוק מפתיע. כשנשאל נשיא ההסתדרות הציונית, הד"ר נחום גולדמן, במסיבת־עיתונאים אם אומנם קיבל בשעתו הודעה על כך מיוניטל, טל, ענה בחיוב. גולדמן אישר כי ויונטל הודיע לו עוד בשנת 1954 כי אייכמן נמצא בבואנוס־איירס, וכי הוא עובד שם בחברת מים.

הוסיף גולדמן: „העברתי אינפורמציה זו לשרות־הבטחון האמריקאי.“ איש לא שאל את גולדמן מה הקשר בין נשיא ההסתדרות הציונית לבין שרות־הבטחון של מדינה זוה.

מדע

פרסום ותשלום

מעטים מומחיה־הפירסומת בישראל המגי"עים לרמתו של הד"ר יגאל דיין, סיפורים בלתי־ספורים, חלקם נכונים וחלקם כרויים, מתהלכים על חולשתו זו, של הרמטכ"ל־לשע"בר, וראש־הממשלה־בדרך, בין חבריו במק"צוע הנוכחי.

אחד מהם: פעם יצא דיין לחפירות, מלחה — כרגיל — על־ידי עתונאים. זקות מעטות אחרי התחלת העבודה נתגלה, לפתע, כד עתיק נהדר. הכל הופתעו. עוד יותר הופתע דיין, כאשר נתגלה על הכד כתובת בצבע טרי, ובו מסומן תאריך יום אתמול. עורכי ההצגה שכחו למחקה.

השבוע שוב יצא הד"ר למיבצע ארכיאר לוגי במידבר יהודה. שוב היכתה הפרסומת בתופים גדולים. שוב נתגלו תגליות היס"טוריות חד־פעמיות כבר ביום הראשון. שוב הכריזו על כך הראדיו והעתונים כעל מאורע לאומי. אולם הפעם היתה הפירורמת מלחה עיסקה כספית.

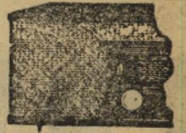
שגריר בלתי־רציוני

קול ישראל הציע למשלחת סכום של 10 אלפי ל"י עבור הזכות הבלעדית לכסות את המאורע, סכום הממומן בכספי משלם־המיסים. ברגע אחד רון בוטל ההסכם, כאשר שיכנעו עובדי השרות את חנוך גבתון, מנהל קול ישראל, כי ממילא אין לו ערך — יצר הפירסום של דיין פשוט לא יעמוד במיבחן של הסכם שיביבל את הפירסומת.

השבוע, כאשר התכנסו עובדי המשלחת בבאר־שבע, הופיע במקום מיכה שגריר, כתב יו"ם החיזות. הודיע קצין צה"ל, ה"מטפל במשלחת: הוא קיבל הוראה שלא לתת לו להיכנס לשטח החפירות. שגריר

(המשך בעמוד 10)

חצי רדיו?

לא!

רדיו שלם! אבל בחצי המחיר

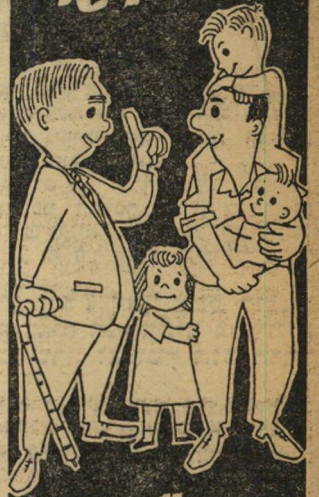
זהו סינויך במבצע

המסתיים ביום ו' 31.3.61 פרטים בכל כימ"ס למוצרי „אמקור“

אמקור

בלי יאוק חתישי

השרות

